

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Şırnak'ta 11 Nisan 1994 tarihinde gözaltına alındıktan sonra kendisinden bir daha haber alınamayan Ali ÇELİK de zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "1957 doğumlu Ali Çelik, Mardin'in Derik ilçesine bağlı Gire Sor (Bayraklı) köyü Susikeli (Değirmenler) mezrasında yaşıyordu. Evli ve altı çocuk babası olan Ali ÇELİK geçimini çiftçilik yaparak sağlıyordu. Ali Çelik aynı zamanda köyünün de muhtarıydı. Köylerine 90'lı yıllarda sık sık askerler tarafından baskın yapılıyordu. Ali Çelik de bu baskınlar sırasında daha önceden gözaltına alınmış, işkence görmüş, dört ay kadar da tutuklu kalmıştı. Serbest bırakılmasından yaklaşık bir yıl sonra köylerinin çevresinde konaklayan 'Göçerler' askerler tarafından karakola götürülür. Ali Çelik de muhtar olduğu için konuyla ilgili olarak karakola çağrılır. 11 Nisan 1994 tarihinde köyünden Kızıltepe'ye karakola gitmek için yola çıkar. Görgü tanıkları onu en son Germik köyü yakınlarındaki yolda görür. Aynı gün Karakol tarafından Ali ÇELİK'in evi aranır ve yeniden karakola çağrılır. Bunun üzerine ailesi onun karakola ulaşmadığını düşünür ve onu aramaya başlar. Karakola giden ailesi onu sorar ancak Karakolda bulunan yetkililer "böyle bir kişinin kendilerinde olmadığı" yanıtını verir. Kaybedilmesinden bir hafta kadar sonra Ali Çelik'in cansız bedeni Ceylanpınar Devlet Çiftliğinde, zirai ilaçlama yapan uçağın pilotu tarafından bulunur. Kimliği tespit edilemediği için belediye tarafından defnedilir. Olayı duyan ailesi gidip cenazeyi teşhis eder ve köyüne getirerek yeniden defneder. Ceylanpınar Savcılığının konuya dair hazırladığı rapora göre; elleri arkadan bağlı ve başına sıkılan tek kurşunla öldürülmüştü. Dönemin koşullarından dolayı Ali Çelik'in zorla kaybedilmesine ilişkin olarak yakınları herhangi bir hukuki girişimde bulunmaz. Ali ÇELİK'in dosyası günümüze kadar faili meçhul olarak kalır."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?